

Ölən və yaralanan var

Qarabağda ermənilərin avtomobili sülhməramlıların zirehli maşını ilə toqquşub

Xankəndidən Şuşaya gedən yolda Rusiyanın zirehli transport yolu ermənilərin idarə etdiyi "Mercedes"ə çırılıb.

Bu barədə "Caliber" məlumat yayıb.

Bildirilib ki, hadisə nəticəsində bir nəfər ölüb, bir

nəfər yaralanıb. Sülhməramlıların həmin ərazidə yolu bağladıq cəhd olunub.

Səlcuq Bayraktar Hərbi Qənimətlər Parkında olub

Türkiyənin "Baykar" şirkətinin texniki direktoru Səlcuq Bayraktar Bakıdakı Hərbi Qənimətlər Parkını ziyarət edib.

O, bununa bağlı "Twitter" hesabında paylaşım edib.

"Bir dəha qələbə memarlarını, bütün şəhərlərimizi rəhmətə, qazilərimizi isə minnətdarlıqla edirik", - paylaşımında deyilir.

Əvvəllər ətir qoxusu gələrdi...

Azərbaycanda siqaret çəkən qadınların sayı kəskin artıb

Tütün dünya əhalisinin qarşısı alına bilinən əsas ölüm səbəblərindəndir. Hesablamalara görə, tütünün törfətdiyi xəstəliklər nəticəsində hazırda dünyada her il 8 milyondan artıq insan ölürlər. Onların 1 milyonu ətrafa yayılan tütün tübüüsü ilə nəfəs alan passiv tütün çəkənlərdir.

XX əsrde tütün epidemiyası bütün dünyada 100 milyon insanın heyatına son qoyduğu halda, XXI əsrde tütündən 1 milyard insanın ölümü gözənlər. Bəs, Azərbaycanda tütünlə bağlı væziyyət ne yerdədir ve ondan imtinaya zərurət varmı?

□ № 25 (5547), 2022-ci il

SƏRQ

Günəş Şərqdən doğur!

www.sherg.az

10 fevral 2022-ci il (cümə axşamı)

Sahibkarlıq sahəsində yoxlamaların dayandırılması müddəti daha 1 il uzadıldı

Prezident İlham Əliyev "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların dayandırılması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanunu təsdiqləyib.

Qanuna əsasən, "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların dayandırılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanunun 1-ci maddəsində "2022-ci" sözü "2023-cü" sözü ilə əvəz edilir.

Bu Qanun 2022-ci il yanvarın 1-dən tətbiq edilir.

Rusiya XİN Azərbaycanın erməni hərbçilərini təhvıl verməsini alqışlayıb

"Bu il fevralın 7-də Azərbaycanın 8 erməni hərbçisini Ermənistana təhvil verməsinə alqışlayırıq. Ermənistən-Azərbaycan münasibətlərindəki problemli məsələnin tezliklə aradan qaldırılması və mehbəusların "hami üçün" formulu uyğun olaraq mübadiləsinin başa çatdırılması vacibdir".

Bunu Rusiya Xarici İşlər Nümayəndəsi Mariya Zaxarova heftəlik brifinqdə deyib.

"Münaqış zamanı itkin düşənlərin taleyine aydınlıq getirmək üçün sey göstərməyi vacib hesab edirik", - Zaxarova qeyd edib.

Ermənistan verdiyi vədə əməl etmir

Ceyhun Bayramov: "Qarşı tərəfin mənəviyyata sığmayan, məntiqsiz açıqlamalarının şahidi olduq"

"Azərbaycan-Ermənistən münasibətlərinin normallaşması barədə danışarkən sərhədlərin delimitasiya və demarkasiyası məsələsi həllini tapmalıdır".

Bu barədə Azərbaycanın Xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov mövzuları hemkarı Niko Popesku

ile birgə mətbuat konfransında bildirib. XİN rehberi deyib ki, Azərbaycan Ermənistənə sərhədin delimitasiya və demarkasiya prosesine qeyd-şərt olmadan başlamışa hazırlıdır: "Hər iki ölkə erazi bütövlüyü, suverenlik, azılların beynəlxalq sərhədlər çərçivəsində tanınması prinsiplərini dəstek-

leyir. Biz ölkələrimizin mövgələrini yaxşı anlamaq üçün siyasi məsləhətləşmələrin müttəma kiçirilməsi barədə razılığa geldik. Humanitar sahədə əməkdaşlığı genişləndirməliyik".

Azərbaycanda iki rayon ləğv edilir

Gəncə şəhərinin Nizami və Kəpəz rayonları ləğv olunur.

Bu, Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsinin fevral 11-də keçiriləcək iclasında müzakirəyə çıxarılaçacaq "Gəncə şəhərinin inzibati erazi bölgüsündə qismen dəyişiklik edilməsi haqqında" qanun layihəsində öz eksinə tapıb.

Layihəyə əsasən, Nizami və Kəpəz rayonlarındakı inzibati erazi dairələri Gəncə şəhərinə təsdiq ediləcək.

Sözügedən rayonların erazisində Nizami və Kəpəz bələdiyyəsi fəaliyyət göstərəcək.

"Tərtər işi" cəmiyyətin qırmızı xəttidir

Məsələ hüquqi, hərbi, siyasi həllini tapmalıdır

Hakimiyət prosesə nəzarət edir və kənar müdaxilələrlə istintaqın obyektivliyinə zərər vurulmamalıdır

Baş Prokurorluq "Tərtər işi" barədə məlumat yayıb. Vurğulanıb ki, "Tərtər işi" çərçivəsində işgəncəyə və digər qanunsuz əməllərə məruz qalmış 163 yeni şəxs müəyyən edilərək zərərçəkmış şəxs qismində təninin. Onları hərəkəflə dindirilmesi, məhkəmətbi ekspertizadan keçirilməsi təmin edilib.

Bələdçi, işgəncə faktları üzrə əvvəlki istintaq zamanı zərərçəkmış kimi tanınmış şəxslərin ümumi sayı 281-e yüksəlib. Məlumatda qeyd olunub ki,

"Tərtər işi" ilə bağlı daha 4 nəfər həbs edilib.

(səh.4)

"Ən səmimisi, gözəli istəfa verməkdir"

Anar İsgəndərov: "Ramiz Mehdiyev sivil yolla getməlidir"

(səh.5)

"Tağıyev bəlkə heç özü də doğum tarixini dəqiq bilmirdi"

Fərhad Cabbarov: "Şeyxülislamin verdiyi şəhadətnamədə niye 1823-cü il yazılıb, bu da müəmmalıdır"

(səh.4)

Yoluxanların sayı 8 minə çatır

28 nəfər vəfat edib, 6 315 nəfər sağalıb

Azərbaycanda koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 7 779 yeni yoluxma faktı qeyd olunub, 6 315 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabinetini yanında Operativ Qərargahdan "Şərq"ə verilən məlumatə görə, analiz nümunələri müsbət çıxan 28 nəfər vəfat edib.

İndiyədək ümumilikdə 718 145 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 660 112 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 8948 nəfər vəfat edib, 49 085 nəfər aktiv xəste sayını teşkil edib.

Son sutka ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 19 314, bu gün qədər isə ümumilikdə 6 316 102 test icra olunub.

Bakı-Quba yolunda

"TIR" 3 maşınla toqquşub

2 nəfər ölüb, 3 nəfər xəsəret alıb

Dünen günorta saatlarında Bakı-Quba

Yolunda baş verən zəncirvari qəza nəticəsində ölenlərin sayı artıb.

Şəhərin Ağlıq kəndi ərazisində "TIR"la 3 minik avtomobilinin toqquşması nəticəsində ölenlərin sayı 2-yə çatıb. Qəza nəticəsində 2014-cü il təvəllüdü Quiyeva Həqiqət Kamil qızı və 1960-cı il təvəllüdü Babayev Əli Hacıbaba oğlu dünəşini dayışdı. (apa)

Şəhərin rayon sahini Quiyev Akit Abdulmənnə oğlu, Xaçmaz rayon sahini Nuriyev Tural Əjdər oğlu və Səlimzadə Babayeva isə xəsəret alıb.

Ermənistan verdiyi vədə əməl etmir

Ceyhun Bayramov: "Qarşı tərəfin mənəviyyata siğmayan, mətiqsiz açıqlamalarının şahidi olduq"

"Azərbaycan-Ermənistan münasi-bətlərinin normallaşması barədə danişkarın sərhədlərin delimitasiyası ve demarkasiyası məsələsi həllini tapma-lıdır".

Bu barədə Azərbaycanın Xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov məlumatlı həmkarı Niko Popescu ilə birgə metbuat konfransında bildirib. XİN rəhbəri deyib ki, Azərbaycan Ermənistanda sərhədin delimitasiyası ve demarkasiyası prosesine qeyd-sərt olmadan başlamağa hazırlıdır: "Her iki ölkə arazi bütövlüyü, suverenlik, əraziyinən beynəlxalq sərhədlər çərçivəsində tanınması prinsipləri destekleyir. Biz ölkələrimizin mövqelərini yaxşı anla-maq üçün siyasi məsləhətləmələrin müttəmadi keçirilməsi barədə razılıqla geldik. Humanitar sahədə əməkdaşlığı genişləndirmeliyik".

Ceyhun Bayramov qeyd edib ki, məlumatlı həmkarı ilə görüsde regional təhlükəsizlik məsələləri geniş müzakirə edilib: "44 günlük müharibədən

sonra yaranmış yeni real illərlər və post-münaqişə dövründə Azərbaycanın prioritetləri barədə həmkarımı məlumatlandırdırmış. Ölkəmiz üçün prioritet azad olunmuş ərazilərin yenidən qurulması və mecburi köçkünlərin geri qayıtmışdır. Mən yenidənqurma işləri barədə de həmkarımı məlumat verdim".

"Ermənistan naziri bu sahəde əməkdaşlıq vədi verib"

XİN başçısı diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan tərəfi üçərəfli beyanatlarla bağlı əhdəliklərinə sadıqdır. Lakin Ermənistan itkinlərlə bağlı əməkdaşlıq vəd etsa da, sonradan mətiqsiz açıqlamanın şahidi olduq: "Azərbaycan müxtəlif beynəlxalq platformalarda itkin düşmüş şəxslərin mesələsini qaldırıb və buna davam edir. 44 günlük müharibədən əvvəl Ermənistanda tərəfinin beynəlxalq humanitar hüquqa əsaslanan

İsmayıllı

əhdəliklərini yerine yetirməsinə şahid olmayıblar: "4 fevralda keçirilən dördüncü görüşdə humanitar məsələlər müzakirə olunub və itkin düşmüş şəxslərin məsəlesi qaldırılıb. 3890 nəfer itkin düşmüş şəxs kimi qeydiyyatdadır. Onlardan 719 nəferi mülki şəxslərdir. Ermənistandə naziri bu sahəde əməkdaşlıq vədi verib. Lakin sonradan paradoxun və mətiqə uyğun olmayan açıqlamanın şahidi olduq. Nazirlik heç bir vədin verilmədiyi barədə açıqlama verdi. Bu, mənəviyyata, insanlıq siyamın açıqlamadır və meyusluq, təccüb və mənfi hissler doğurur. Azərbaycan davamlı və israrla bu məsələnin üzərinə gədecek. Dünya dövlətləri bu istiqamətdə Ermənistana tezyükləri artırımalıdır".

"Ermənistan delimitasiya və demarkasiyası ilə bağlı şərt irəli sürür"

Nazir deyib ki, Ermənistan tərəfinin sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyası ilə bağlı şərt irəli sürdüyü müşahidə edirik: "Bu, müsbət dinamikaya yardım etmir. Azərbaycan delimitasiyası və demarkasiyası ilə bağlı öz əhdəliklərinə tam emal edərək heç bir şərt irəli sürmədən prosesə hazır olduğunu bildirib. Regionda kommunikasiyaların bərpası istiqamətdə Azərbaycan tərəfi bir sira işlər görüb və görkməkdir". C. Bayramov qeyd edib ki, Ermənistan sərhədləri-nə qədər 110 km uzunluğu olan demir yolu xəttinin çəkilməsi ilə bağlı işlər aparılır, artıq bu işlərin 24 faizi tamamlanıb: "2023-cü ilde bu layihə tamamlanacaq. İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə 124 km avtomobil yolunun çəkilməsi ilə bağlı işlər gedir və bu işin 27 faizi tamamlanıb. Ermənistanda tərəfindən ise ziddiyətli beyanatlardan başqa real iş görülməyib. Bu, tərəflərin əhdəliklərə nə dərəcə əməl etməsinin nümunəsidir".

İsmayıllı

Türkiyə ilə birgə istehsal ediləcək PUA-lar dünyada tanınacaq

"Rəsmi Ankara son illər artan nüfuzunu qardaşı ilə bölüşür"

Türkiyənin "Baykar" şirkətinin texniki direktoru Səlcuq Bayraktar jurnalistlərə açıqlamasında bildirib ki, Azərbaycanda yeni müəssisə qurmağı planlaşdırır.

O qeyd edib ki, Azərbaycanda "Bayraktar TB2" dronlarının pilotusun uçuş aparatlarının istismarından, onlara texniki xidmətindən başqa vərəqüruların istehsalı üçün lazım olacaq yüksək texnologiyani inkişaf etdirməyi, sünə intellektin tətbiqini genişləndirmək məqsədi ilə müəssisə planlaşdırır:

"Türkiyə Texnologiya Fondu olaraq "ASAN xidmət" ilə birləşdə Azərbaycanın ilk DNT Mərkəzini də açacaq. Onun yanlığında ise Elm Mərkəzini açmağı hədəfliyirik".

Harbi jurnalist, ehtiyatda olan zabit Üzeyir Cəfərov bu haqda "Şərq"ə danişən vurğulayıb ki, hazırda iki ölkə birgə müəssisələr, hərbi sənaye komplekslərinin inkişaf etdirilməsi istiqamətində addımlar atır:

"Proses iki dövlətin maraqlarına xidmet edir. Həm Azərbaycan, həm də Türkiyə üçün hərbi sənaye kompleksinin inkişafından daha çox siyasi əhəmiyyət

daşıyır. Çünkü birgə istehsal ediləcək PUA-lar dünyada tanınacaq. Bu zaman Türkiyən adı ilə yanaşı ölkəmizin adı da çəkiləcək".

Üzeyir Cəfərova görə, indi rəsmi Ankara son illər dünyada artan nüfuzunu qardaşı ilə bölüşür:

"Öten həftələrdə Türkiye dövlət başçısı R.T. Ərdoğan Ukraynada sefərdə oldu. Bu ölkə ilə de birlikdə iki dövlətin PUA-larının istehsal olunması razılaşdırıldı. İndi Azərbaycana da belə proses hayata keçiriləcək. Bunun dərin siyasi, iqtisadi, herbi mahiyyəti var. XIX əsrə müraciət texnologiyaya böyük ehtiyacı var. Bu ehtiyacıqları qarşılıqla tətbiq etmək mənimsidir".

Harbi jurnalist gələn il Türkiyədə pilot-suz qırıcı təyyarə istehsal olunacağına dair qeyd edib ki, "Şərq"ə də dərindən ilə sənaye komplekslərinin inkişaf etdirilməsi istiqamətində addımlar atır:

"İki qardaş ölkə üçün eləcə də Türk dünyası üçün belə addımlar böyük əhəmiyyət kəsb edir. Gələcəkdə digər türk dövlətlərinin de bu layihələrdə iştirakı gündəmə geləcək".

Günəş Mərd

Ermənistan sülhün şərtlərini qəbul etməlidir

Əks təqdirdə Ankara da müzakirələri dayandıracaq

"Ermənistanın sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyası prosesində Azərbaycana şərt irəli sürməsi göstərir ki, bu ölkə ilə normallaşma prosesi uzun çəkəcək".

Bunun "Şərq"ə açıqlamasında politoloq Məmmədəliyev dəlib: "Siyasi şərhçi vurğulayıb ki, meğlub və Azərbaycanın ərazi bütövlüğünü tanımayan Ermənistana qarşı təzyiqlər mütləqdir: "Ermənistanda şərt irəli sürməsi elə olunan razılıqlara ziddidir. Nikol Paşinyanın indi ki şəhərlər daxiliyində sərhəd məsələlərində danışlıqlarda maraqlı deyil. Daxildə ona qarşı narazılığın baş qaldırmasından çekinir. Ümumiyyətə, Ermənistanda sülh uzun prosesdir. Baxmayaraq ki, Türkiye Ermənistanda danışlıqlar gedir. Azərbaycanın iki arasında münasibətlərin normallaşmasına Azərbaycanla mümkün sülh müqaviləsinin bağlanması imkanları kimi baxır. Əger Ermənistan bundan yayanrsa, sülhün şərtlərini qəbul etməzse, Ankara müzakirələri dayandıracaq".

İsmayıllı

Putin Türkiyəyə fevralın 14-də sefər edə bilər

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin Türkiyəyə fevralın 14-də sefər edə bilər.

"Report" xəber verir ki, bu barədə Rusiyanın diplomatik mənbələrinə istinadla "RIA Novosti" məlumat yayıb.

Bildirilər ki, səfər tarixi dəqiq məlum deyil, amma Putinin ayın 14-də Türkiyəyə getməsi mümkündür.

Qeyd edək ki, daha əvvəl Türkiye Prezidenti Recep Tayyip Ərdoğan rusiyalı və ukraynalı həmkarlarını ölkəyə dəvət etmişdi.

Hərbi əməliyyatlar heç bir tərəfə sərf etmir

Makron Zelenski ilə görüşdə vəziyyətin stabillaşması üçün Putinin istəklərini çatdırıb

"Fransa və Almaniya Rusiya ilə Ukrayna arasında həyata keçirdiyi barışdırma missiyasında səmimidir"

Yeniliklər gözlənilir

Azərbaycan və Gürcüstan enerji sistemləri birləşdiriləcək

Gürcüstanın iqtisadiyyat və Dayanıqlı inkişaf nazirinin müavini Romeo Mikautadze Azərbaycana işgəzar sefəri çərçivəsində "Azərenerji" ASC-nin prezidenti Balabək Rzayevlə görüşüb.

Azərbaycan və Gürcüstanın enerji sistemlərinin birləşdirilmesi müzakirə olunub. Gürcüstanın iqtisadiyyat və Dayanıqlı inkişaf Nazirinin bildirilər ki, tərəflər iki ölkə arasında energetika sektorunda əməkdaşlığın prioritet istiqamətlərini müzakirə ediblər.

"Azərbaycan bu sahəde Gürcüstanın strateji tərəfdasıdır. Gürcüstan və Azərbaycan elektrik enerjisinin ötürülməsi üzrə mövcud infrastrukturun müasir tələb və əməkdaşlıqlara tam cavab verməsi üçün geləcək inkişafı gündeliklikdə durur".

Görüş zamanı əlavə elektrik ötürüçü xətərlərinin inşası üzrə birge heyata keçirilən layihələr de nəzərdən keçirilib.

R.Mikautadze Gürcüstanın energetika bazlarında aparılan İslahatlar barədə "Azərenerji"nin rəhbərini məlumatlandırdı.

Sonda tərəflər iki ölkənin enerji sistem-

lərinin birləşdirilməsi

fürsətənən əlavə tərəfənən istifadəsi və cibiliyini vurğulayıblar.

Müzakirədə Gürcüstanın Azərbaycandakı sefəri Zurab Pataradze de iştirak edib.

REAL Partiyasının sədr müavini, iqtisadçı-ekspert Natig Cəfərli "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, Azərbaycanla Gürcüstan arasında elektrik enerjisi mübadiləsi

ləsi aparıldı:

"Sadəcə artıq xətərlərin daha da genişləndirilməsi, ötürmə qabiliyyətinin artırılması, qarşılıqlı enerji mübadiləsinin təminatı barədə yeni qərarların verilmesi və yeni infrastrukturun qurulması gözönüdür. Çünki son zamanlar Azərbaycan elektrik enerjisinin ixracında da kifayət qədər ciddi irəliliyələr ilə edib. Ölkəmizin ixrac etdiyi elektrik enerjisi ilə bağlı əsasən de İran, Gürcüstan və Rusiya ilə müqavilələr mövcuddur. Bu istiqamətdə qərarların verilmesi Azərbaycanın elektrik enerjisinin ixrac potensialının artırılmasına mühüm rol oynaya bilər. Ona görə ki, Gürcüstanın enerji generasiyası hələ kifayət qədər özüñən temin edə bilər. Bir neçə yeni elektrik stansiyalarının tikilməsi ilə de bağlı qərar verilib. Reallaşsa, gələcəkde Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə elektrik xətərlərinin birləşdiriləməsi və mübadiləsinin temin edilməsi ilə bağlı yeniliklər ola bilər".

Sücyət Mehti

Kiyevdə Ukrayna Prezidenti Vladimir Zelenski ilə fransız həmkarı Emmanuel Makron arasında görüş keçirildi. Görüş Marinski sarayında baş tutub. İki saat çəken görüşdə Ukrayna ilə bağlı gərginliyi və sülh prosesi müzakirə edilib. Zelenski deyib ki, Ukrayna və dünya üçün təhlükəsizlik çağırışları ilə bağlı Fransa prezidenti ilə baxışları umididir:

"Fransa regionumuz və bütün Avropanı ittifaqı üçün vacib ölkədir. Fransa hökuməti makromaliyyət üçün Ukraynaya 1,2 milyard avro ayırrı. Bu, dövlət-məsələ destək baxımından güclü addımdır". Prezident qeyd edib ki, Makron Ukrayna üçün çox şey edir: "Sülh prosesi bugünkü danışlıqlarımızın əsas məsələlərindən biri idi. Gələnlərək, yaxın gelecdə hələ 2019-cu ilin dekabrında Paris Sammiti zamanı elə olunmuş razılıqlarla uyğun olaraq, ilərənin növbəti danışlıqları keçirilsin. Bu yolda mühüm addım siyasi məsələtənən əsasında dialogun intensivləşdirilməsi tərəfdən. Cox uğurlu bir görüş oldu. İkinci görüşü sebərsizlikle gözləyirik. Ümid edirik ki, yanvarın 26-da Berlinde keçiriləcək görüşdə danışlıqlar bizi Normandiya sammitinə yaxınlaşdıracaq". Öz növbəsində, Makron bildirib ki, Fransa və Almaniya Ukrayna münəqşiqinən son qoyma üçün vasitəciliyişlərə sadıqdır. O bildirib ki, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin Minsk razilaşmalarını yerine yetirməye davam edəcək. Makron qarşısında ayda tətbiq olunacaq bezi yeni təhlükəsizlik mexanizmlərinin hazırlanlığını da açıqlayıb.

Bakı Politoloqlar Klubunun rəhbəri Zaur Məmmədov deyib ki, Moskva ilə Kiyev arasında effektiv vasitəciliyi olmaq şəkicəbaşı bir vaxtda Emmanuel Makron üçün çox vacibdir. Digər tərəfdən nəzəra almaq lazımdır ki, Makron həm də Avropanı ittifaqına

sədrlik edən ölkənin başçısıdır. Analitik qeyd edib ki, böyük dövlətlərin maraqları bəzən ziddidir.

Teşkil etse de, onlar ortaq məxfətə gəlməyi bacarırlar: "Ukrayna etrafında baş veren hadisələrdə bir daha gördük ki, böyük gücl

Ordu rəhbərliyi istənilən an bir araya toplana biləcək

Azərbaycan və Türkiye arasında hərbi əməkdaşlıq getdikcə genişlənir

Fevralın 8-də Azərbaycanın Müdafiə naziri Zakir Həsənov ölkəmizdə sefərdə olan Türkiyənin milli müdafiə nazirinin müavini Muhsin Dəranın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyeti ilə görüşüb. Müdafiə naziri Azərbaycan ilə Türkiye arasında hərbi əməkdaşlığın yüksələn xətə inkişaf etdiyi vurgulayıb.

O, her iki ölkənin dövlət başçılarının səmimi müasibətlərinin hərbi əməkdaşlığına münəbbət təsir etdiyi deyib. Z.Həsənov strateji müttəfiqiyyin dostluq və qardaşlıq elaqələri üzrində qurulduğunu da qeyd edib. M.Dərə də qarşılıqlı əməkdaşlığın genişləndirilməsi baxımından bu cür görüşlərin vacib olduğunu bildirib. Görüşdə Bakıda

keçiriləcək "Texnofest-2022" festivalından da bahs edilib.

Festivalda Azərbaycan Herbi Hava Qüvvələrinin vəstitlerinin və hərbi qulluqçularının iştirakı barədə fikir mübadiləsi aparılır. Sonda Azərbaycan-Türkiyə arasında ikitərifli əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri, o cümlədən hərbi-tekniki sahəde birgə işçi qruplarının yaradılması və qarşılıqlı maraq doğurun digər məsələlər müzakirə edilib.

İki qardaş ölkə hərbi rəsmilərinin görüsələrinin əhəmiyyətini "Şərq"ə şəhər edən ehtiyatda olan hərbi polkovnik Şair Ramalənov bildirib ki, bu görüşər Azerbaycan Ordusunun inkişafı baxımından vacibdir:

"Azərbaycan və Türkiye arasında hərbi əməkdaşlıq getdikcə genişlənir. Xüsusi Şuşa Beyannamesindən sonra iki dövlət arasında hərbi sahəsində islahatların aparılması üçün mühüm müzakirələr aparılır.

Zakir Həsənov Türkiyə hərbi rəhbərliyi ilə görüşər keçirərək islahatların istiqamətini müəyyənəşdirir. Azərbaycan və Türkiye ordularının birgə fealiyyəti neticəsində hərbi quruluşumuz qardaş ölkənin hərbi sistemine uyğunlaşdırılacaq. İrəliliyin elde edilmesi üçün müəyyən qruplar işləyir. Müvafiq komissiyalar tərəfindən təkliflər hazırlanır.

Təklifləri həyata keçirmək üçün hər iki ordu rəhbərliyinin rəyi önemlidir. Buna görə də görüşlərin sayı daha çox olacaq. Ordunun təkmilləşməsi üçün birgə telimlərin keçirilməsi de vacibdir.

Bütün növ silahlı qüvvələr iştirak etməli, tapşırıqları yerine yetirməli, döyüş hazırlığı artırılmalıdır.

Ordu quruluşunda yeniliklərlə bağlı müəyyən planlar hazırlanır. Komissiya öz işini bitirdikdən sonra hüquqi sənəd üçün yenidən ordu rəhbərləri bir araya toplaşacaq. Görüşər neticəsində Azərbaycanda Türkiye ordusunun modeli qurulacaq. Bu-nun şahidi olacaqı.

Danışçıların aparılması Ali Baş Koman-danın gelecekdə ola biləcək her hansısa emrinə icra etmek baxımından da vacibdir.

Xanlar Əlibəy

Nazir azad edilmiş ərazilərdə!

"Separatçılara zərbə endirmək üçün "pəncərələr" açılır"

"Müdafıə naziri Zakir Həsənov iş-gaşdan azad edilmiş ərazilərdə yeni hərbi hissənin açılmasına iştirak edib. Yayılan fotosaldan görəmək mümkün-dür ki, bura, raket-artilleriya briqadası-

ri, bura cəmlənən texnikalar, silahlı və si-laşlı pilotlər aparılır və sair Ermeni-tan 10 noyabr beynəbatın şərtlərini yerine yetirməkdan başqa çıxış yolu qoy-mur. Müdafıə naziri Zakir Həsənovun fotosunda ağır odaşan artilleriya - "TOS-1A" görünür. Bu silah Rusiya is-tehsalıdır, "cəhennem silahı" kimi tanınır. Mərmişinin düşdüyü ərazi nece-deyərlər, küle döñür. 2016-ci ilin aprel döyüşlərində Ermenistanın başına ələ-nən oda çevrilmişdi. İkinci Qarabağ mü-haribəsində də istifadə edilib, atış məsafəsi ele uzaq olmasa da, çox effek-tiv silahdır".

İsmayıllı

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin Qarabağdakı vəziyyətdən danışır. Qarabağdakı sülhəmərəmlərin qüvvələrinin fealiyyətini yüksək qiymətləndirən Rusiya dövlət başçısı bildirib ki, Minsk qrupunun həmsədrələri regionda humanitar və sosial-iqtisadi problemlərə meşğul olmalıdır.

Bununla da V.Putin ATƏT-in Minsk qrupunun üç həmsədr dövlətindən biri olan Fransaya, eləcə də Amerikaya bilmərək oldu ki, Qarabağda bir vəsiyyət var, o da Rusiyadır. Putinin "Minsk qrupunun həmsədrələri regionda humanitar və sosial-iqtisadi problemlərə meşğul olmalıdır" sözleri ise tamamilə Prezident İlham Əliyevin fikirləridir desək yanılmayıq.

Kremli sahibi eyni zamanda Qərbe bir

Putin Qarabağ haqqında yeni, müsbət heç nə demədi

İndiki vəziyyətdə onun verdiyi bütün bəyanatlar öz ölkəsinin və hakimiyətinin müdafiəsi üçündür

daha xatırlatılmış oldu ki, artıq "Qarabağ münaqışası", "Dağlıq Qarabağ problemi" deyilen bir şey qalmayıb, ona görə Minsk qrupu regionda iştirak etmək isteyirse, burada yalnız humanitar və sosial-iqtisadi problemlərin həlli istiqamətində fealiyyətdən səhəb gəbənilər.

Vladimir Putinin Qarabağ haqqında çıxışı "Şərq"ə şəhər edən politoloq Sadreddin Soltan bildirib ki, bu hələ sülhəmərəmlərin ölkədən çıxarılmacaq işarə deyil:

"Rusiya hərbiçilərinin Azərbaycandan çıxması ilə bağlı 10 noyabr beynənaməsində xüsusi madde var ki, sülhəmərəmlər 5 il müddətində burada qalacaqlar. 5 il sonrakı müddətdən əgər tərəflər qosunların çıxmasını istəyərlərse, yaxud iki tərəfdən biri Qarabağda qalmamasına etiraz edərsə, o halda sülhəmərəmlər çıxa bilər. Hesab etmərin ki, V.Putin sülhəmərəmlərin Azərbaycandan çıxacağına işarə verib. Əksinə, bu, Rusiya hərbiçilə-

rinin Azərbaycanda qalması üçün bir mesajdır. Gələcəkde ola bilsin ki, Azərbaycanla Rusiya arasında hərbi əməkdaşlıq iştiraketindən hansısa razılılaşma olsun, yaxud Azərbaycan Kollektiv Təhəlükəsi Müqaviləsi Təşkilatına (KTMT) üzv olsun".

Politołog Rusiya Prezidentinin ATƏT-in Minsk qrupu ilə bağlı söyleşidəklerin əlavə olaraq bildirib ki, həmin qrup 30 il-də heç bir işlə meşğul olmayıb:

"Yalnız yersiz, yetərsiz və qabiliyyətsiz fealiyyəti ilə yadda qalib. Arada bir beynətərəfli özlərinin ezamiyyət haqlarını və planlaşdırılmış fealiyyəti nümayiş etdirməyə çalışıblar. Onlar boş məaliyyə vəsaitlərin xərcənməsi ilə meşğul olublar. ATƏT üzvləri isə bu təkənləyin yaşaması üçün üzvül hərbiyyəti verib. Deməli, Minsk qrupu dövlətlərin verdikləri üzvlük haqqını boş-bosuna xərcleyib. Amma heç bir önləm işlə də meşğul olmayıb. O işi, yeni Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad olunmasını Azərbaycan tərəfi həyata keçirib. Azə-

baycan beynəlxalq hüquq normaları çəçivəsində öz ərazi bütünlüğünü bərpa edib. Bunu ne Rusiya, ne Fransa, ne Türkiyə, ne də digər dövlətlər inkar edə bilər. Beynəlxalq təşkilatlar və dünyadan aparıcı dövlətlər beynəlxalq normalar çəçivəsində Azərbaycanın addımını müdafiə ediblər".

S.Soltan hesab edir ki, Rusiya özü-nü münaqışları həll edən ölkə kim göstərmək isteyir:

"V.Putin bu bəyanatı heç şübhəsiz ki, həm də beynəlxalq səviyyədə ona qarşı tezyiqləri azaltmaq üçün özüne güc toplamaq anlımlanır. Putin gös-tərmək isteyir ki, Rusiya neinkı, münaqış şəyə yaranadı tərəfdər, eksinsə, münaqışının hellinə tərəfdər olan ölkədir. Ona görə də Qarabağ münaqışının bitdiyi ilə bağlı bəyanat verir. Hesab etmərin ki, Putin yeni nəsə demek istəyib. Sadəcə olaraq, indiki vəziyyətdə onun verdiyi bəyanatlar öz ölkəsinin və hakimiyətinin müdafiəsi üçündür".

Cimnaz Şahlar

Yeni qanunun jurnalistlər üçün tikilmiş "Üçüncü bina" ilə əlaqəsi yoxdur

Öten gün imzalanan fərmanın jurna-listlər üçün tikilmiş "Üçüncü bina" ilə əlaqələndirilməsi üçün hər hansı hüquqı və məntiqi əsas mövcud deyil.

Bunu Report-a müsahibəsində Azərbay-can Respublikasının Medianın inkişafı Agentliyinin (MEDİA) icraçı direktoru Əhməd İsmayılov deyib.

"Cənab Prezident tərəfindən imzalanmış müvafiq fərman müəyən edilmiş tə-ləblərə cavab veren bütün jurnalistləri əhatə edir və bu fərmanın şartı olaraq "Üçüncü bina" adlandırılın bina ilə ümumiyyətə heç bir əlaqəsi yoxdur", - deyə icraçı direktor vurğulayıb.

Daha sonra qurum rəsmisi bildirib ki, qeyd olunan layihələr bir-biri ilə bağlı olmayan təamlıqərəfli layihələr:

"Bina ilə bağlı bizi dəhənsi bir məlumat mövcud deyil. Bir dənə xüsüsəl vurğulamaq istərdik ki, öten gün imzalanan fərmanın sözügedən bina ilə əlaqələndirilmesi üçün hər hansı hüquqı və məntiqi əsas mövcud deyil".

Ismayıllı Qocayev

Rusiya sülhəmərəmlərinin Qarabağ-dakı fealiyyəti, dəha dəqiq desək, man-datlarından kənar davranışları Azərbaycan ictimaiyyətində qıçış və narahatlıq doğurur. Dünyanın heç bir bölgəsində sülhəmərəmlər münaqış-e-rin həllinə yardım etməyib.

Cünti bu missiyanın daşıyıcıları hem də öz ölkələrinin maraqlarını temsil edirlər. Sülhəmərəmlər dəha çox tərəflərden birinin maraqlarını dəstəkləyir. Elə bu tə-refəkşilər yeni münaqışının yaranmasına zəmin hazırlayırlar. Bundan başqa, bir ölkə erazisindən başqa sülhəmərəmlər missiyanın mövcudluğunu hem də həmin dövlətin hərbi mövcudluğunu deməkdir. Tarix onları ol-duqları dövlətə ziyan vurdurulanları artıq də-fələrlə təsdiqleyir. Bosniya və Hersoqovina, Mali, Mərkəzi Afrika Res-publikası, Çad, Kosovo, Əfqanistan, Kəşmir və digər yerlərde baş verənlər bunu sübutlub. 2020-ci il noyabrın 10-da imza-lanan bəyanata əsasən, Rusiya sülhəmərəmlərinin Azərbaycanda yerləşdiriləcək. Onları fealiyyəti senədin 3-cü və 4-cü maddələri üzrə müyyənlenədir. Qeyd olunub ki, Rusiya sülhəmərəmlərinin yer-leşdirilməsi ilə paralel Ermenistan silahlıları Azərbaycanın tərkibindən çıxır. Lakin bir ilden çox vaxt keçədə, erməni silahlıları ərazilərimizdən çıxırmayıb. Bundan başqa, Laçın dəhlizi üzrə hər iki

On minlərlə ermənini Xankəndinə qaytarıblar

Nə sülhü qoruyurlar, nə silahlıları tərksilah edirlər, işləri erməniləri himayə etməkdir

İllər münaqışə zonallarında üçüncü tərəfdər. Rusiya sülhəmərəmlərinin Azərbaycandakı fealiyyəti, ermənilər tərəfəşliyi ilə öz maraqları və şərtlərini təmin etdiyi göstərir. Belə vəziyyət isə regionda gərginliyin artmasına şərait yaratır. Xatır-ladaq ki, sülhəmərəmlərin xid-mətinin başa çatması üçün təxminən 4 il yaxın vaxt qalıb. Rusiya sülhəmərəmlər ilə bağlı ölkə ictimaiyyətində iki əsas fi-kir var. Bir qismi hesab edir ki,

"İstənilən vaxt rus sülhəmərəmlərinin ərazidən çıxarılmaması tələbi ilə çıxış edə bilərik"

4 ilən sonra rus hərbiçilərinin ölkədən getməsi təmin olunmalıdır. Digər keşim isə düşünür ki, təyin olunmuş müddət başa çatmamış "sülhəmərəmlərdən" xilas olmaq lazımdır. Əks halda Azərbaycana dəha çox problem yaradacaqları istənilər. Rusiya sülhəmərəmlər ilə bağlı ölkə ictimaiyyətində iki əsas fi-kir var. Bir qismi hesab edir ki,

Xankəndinə qayıtmasi təmin edilib: "Rus sülhəmərəmləri əraziləri minalar-dan temizləyir, evləri temir edir, ermənilər üçün modul tıplı evlər, xəstəxanalar tikir, məktəblər açır, pulsuz münyəne və müalicə şəraitini yaradır, qanunsuz qurumlara texnika bağışlayır ve s. Ən əsas isə Qarabağa yerləşən ermənilərin bütün erzaq teminatı rus sülhəmərəmlərinin üzərindədir. Sanki Ermenistan və Rusiya ermənilərin Qara-bağda tekrar məskunlaşdırılması üçün bütün vasitələrdən istifadə edir və dəha çox erməniləri Qarabağa yerləşdirmeye çalışırlar. Bunun üçün en böyük canfəşənliliq rus sülhəmərəmləri edir. Rus sülhəmərəmləri 10 noyabr beynəndə ek olunmasına baxmayaraq, erməni silahlılarının Qarabağdan çıxmasını təmin etməyib. Əksinə, rus sülhəmərəmlərinin canfəşənliliq nəticəsində on minlərlə ermənin-

nıvarı. Həmçinin, Azərbaycanın bir neçə dəfə keşkin eti-rəz bildirməsinə reğəmən, Azərbaycanın rus sülhəmərəmlərinin məsuliyət zo-nasında olan ərazilərinə

Ermənistən rəsmiləri, hətta xarici ölkə nümayəndələrinin gelişmiş müşahidə edilir. Onlara Laçın dəhlizindən keçməkə Azərbaycan ərazi-sinə daxil olmasına isə rus sülhəmərəmləri şərait yara-dırlar. Halbuki, Laçın dəhlizi Qarabağda yaşanan ermənilərin Ermenistan ilə təhlükəsiz əlaqəsinin təmini üçün müvəqqəti olaraq ya-radılan və rus sülhəmərəmlərinin nezərətindən olan koridordur".

S.Əsədli vurğulayıb ki, bütün bunlar rus sülhəmərəmlərinin missiyanı-yetirmədiyi, dəha doğrusu, başqa missiya ilə bölgəye yerləşdirildiyi şübhəsinə ciddi şəkildə rəvac verir: "Kəbə-cər-Vardən yolunun açılması müzakirə mövzusu ola bilmez. Cünti bu, 10 noyabr beynəndə ekisini tapmayıb. Ona görə də sual yaranır. Rus sülhəmərəmləri Qarabağda sülh qorumaq

"Ən səmimisi, gözəli istəfa verməkdir"

Anar İsgəndərov: "Ramiz Mehdiyev sivil yolla getməlidir"

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) prezidenti Ramiz Mehdiyevin bir sıra görkəmli alım tərəfindən istəfaya çağırılması son günlərdə aktual məsələdir. Ramiz Mehdiyevin elmi ictimaiyyətə, tənmişim elm xadimlərin müqavimət göstərərək tutdugu postdan istəfa verməməsi ona qarşı çıxan alimlərin sırasını genişləndirir.

AMEA-nın Felsefə ve Sosiologiya İnstitutunun baş elmi işçisi, felsefə üzrə elmlər doktoru, professor Əbülləhəsən Abbasov da bu şəxslər sırasındadır. O, AMEA prezidenti Ramiz Mehdiyevi istəfa verməyə çağırıb. Onun sözlərinə görə, böhranın sebəbi AMEA-nın zamanın, cəmiyyətin və müasir elmin tələbləri ilə hesablaşmasıdır:

"AMEA bir elmi qurum olaraq müasir idarəetmə tələblərindən çox uzaqdır. Uzun illerdə ki, AMEA-da köklü islahatlara ehtiyac vardır. İlk növbədə, AMEA-nın idare olunması, onun funksional təyinatı, missiyası üzrə ciddi işlər görülməli idi. Son illər

müsəbet istiqamətdə nəse baş vermek əvəzinə, xüsusən Ramiz Mehdiyev AMEA-ya presidente olanın sonra menfi, xosagelmez tendensiyalar baş alıb getdi".

Eyni zamanda, bu gün sabiq təhsil naziri, AMEA-nın müxbir üzvü, professor, AMEA-nın Riyaziyyat və mexanika institutunun direktoru Misir Mərdanov da bu mövzuda düşüncələrini paylaşır. O bildirib ki, əksəriyyət mövcud problemlərin həllində Ramiz Mehdiyevin bu vəzifədən getmesini yegane çıxış yolu kimi görür. Sonda isə "biz de belə düşünürük" deye elava edib.

Elm adamlarının böyük əksəriyyəti tərəfindən istəfaya çağırılan R.Mehdiyevin istəfa verməməsi haqqında "Şərq"ə danişan tarix elmləri doktoru, professor, Milli Məclisin deputati Anar İsgəndərov bildirib ki, AMEA prezidenti istəfa verməlidir:

"Dünyada hər hansı bir insanın xalq arasında, dövlət arasında xidməti ola biler və olmalıdır. Amma o

xidmət əbedi və sonsuz deyil. Hər bir insan öz enerjisini və ona olan münasibəti hesablamalıdır. Ramiz Mehdiyev də uzun müddət ümumiyyətli lider Heydar Əliyevle işləyib.

Tarixin sonrakı məqamlarında Azərbaycanın hazırlığı Prezidenti İlham Əliyevlərənən canablari ile çalışır. Amma bu gün AMEA-nın rəhbəri ki mi işin öhdəsindən gəl bilmir. Ən gözəli və səmimisi istəfa verməsidir. Buna da istəfa mədəniyyəti deyilir. Bu, çoxlarına da nümunə olur.

Əger akademiklərin böyük əksəriyyəti R.Mehdiyevə "Siz dörvün tələblərinə cavab vermirsınız deyə sizinlə işləyə bilmir" deyir, mən bəle düşünürəm ki, Ramiz müəllim də xalqına, dövlətinə, vəzifəsinə, ən əsası da AMEA-ya hörmət eləməti olaraq bələdən getmelidir. Ramiz Mehdiyev bu vəzifədən getməkən azərbaycanlıdan çıxmır ki, Azərbaycandan getmir ki, Azərbaycana xeyanətlə suçlanır ki?!".

Deputat hesab edir ki, R.Mehdiyev yaşlı ilə əlaqədar olaraq, fiziki cəhdən akademiyanın qarşısında duran tələbləri həyata keçirə bilir:

"Elelər var tələb edir, bəlkə de teqrib edir... Men bunlara qarışım. Bir daha deyirəm, bu güne qəder Ramiz Mehdiyev uzun müddət dövlət işlərində çalışan bir insan kimi bütün bunları görməli, sivil yolla da getməlidir. Burada qeyri-adı bir şey yoxdur. O, nə qədər tez gedəcəkse, öz hörmətini qorunmuş olacaq. AMEA-ya böyük ehtiramını göstərmiş olacaq. Fikirləşirəm ki, bu məsələ tezliklə həll yoluunu tapmalıdır".

Çimnaz Şahlar

"Ermənistan tərəfi Azərbaycanla münasibətlərin normallaşması prosesinə dair ziddiyəti açıqlamalar verir və öhdəliklərə eməl etmir".

"Şərq"ın məlumatına görə, bunu Azərbaycanın Xarıci işlər naziri Ceyhun Bayramov moldovalı həmkarı Niku Popescu ilə keçirdiyi metbuat konfransında deyib. Nazir bildirib ki, Azərbaycanla Ermənistan

Antiterror tezisi önə çəkilməlidir

Moskva delimitasiya, demarkasiya məsələsində maraqlı deyil

arasında normallaşma prosesi dövlət sərhədin müyyəyenləşməsindən keçir.

Məsələ ilə bağlı "Şərq"ə danişan siyasi şərhçi Rusif Məmmədsoy Ermənistanın delimitasiya və demarkasiya proseslərinə başlaması ilə bağlı hər hansı bir müsbət addım atmamasının narahatlı doğurduğunu bildirib:

"Bu məsələnin birmənli şəkildə yetişməsin istəyirik ki, neticədə sülh müqaviləsi imzalansın, ateşkes pozulmasın, qonşuluq münasibətləri formalasın, sühħəmərəmlərin çıxmış üçün zəmin yaransın. Problem tekce Ermənistan deyil. Eyni zamanda Rusiya da nəzərə almaliyiq. Moskva delimitasiya, demarkasiya məsələsindən maraqlı deyil".

Eksper特 hesab edir ki, Rusiyani maraq-landan Zəngəzur dəhlizi və kommunikasiyaların açılmasıdır:

"Bundan əlavə münaqişənin tamamilə sənəməsi onun maraq dairəsinə cavab vermir. Bütün hər vəchil çalışmalıq kimi, bu prosesləri sürətləndirək. Həm Ermənistan daxilində, həm Qarabağdakı separatçılar arasında şimal qonşumuzla bağlı qüvvələr var. Onlar hər şəyə mane olmağa çalışır, ateşkesi pozur".

Politoloq Azərbaycanın Rusiyaya qarşı

müyyəyen addımlar atı biləcəyini qeyd edib: "Azərbaycanı "teleye" salmaq isteyirler.

Əlbət, biz emosiyalara qapılınmamalıq. Kreml dəha sərt ritorika ilə cavab vermelik ki, artıq yetər! Sen bu prosesləri süret-ləndirməlisen, öhdəliklərini yerine yetirməlisen, 10 noyabr bayannamesinin dördüncü bəndinə əsasən erməni separatçılarını qovmalsan. Əks halda antiterrör əməliyyatlarına start verə bilərik. Bu tezis artıq öné sürülməlidir".

R.Məmmədsoyun fikrincə, Ermənistan Bakının çağırışlarına müsbət qərarlar verməsə, çökəmeye məruz qalacaq:

"Diger tərəfdən öten il dekabrin sonlarında yaxın Rusiyada delimitasiya və demarkasiya ilə bağlı görüş keçirildi. Ermənistan isə Azərbaycanın şartlarının onu qane etmediyi dedi. Biz qalib ölkəyik. Dikte edən tərəf kimi şərtlərimiz olmalıdır. Buna görə de Ermənistan növbəti "Dəmir yumruq" istəmirsə, bu proseslərə başlamalıdır. Bunu Rusiyaya rəğmən etməlidir. Həmçinin Türkiyə və Azərbaycan arasında qalan Ermənistan mehəmliklərindən, Buna görə de onun başqa çəresi yoxdur. Uzagi, 10-15 il dözə bilər. Bu aspektən rəsmi lərvən və rəsmi Bakı ilə normal əlaqələr qurulmalıdır".

Cəmiliə ƏZİM

Gələcək yoxdur...

Əcnəbilər mülklərini satıb Ermənistanı tərk edirlər

Ermənistandakı qeyri-sabit siyasi-iqtisadi vəziyyət əcnəbilərin ölkədən getməsinə getirib çıxarır. Ermənistanın əmlak alqışatışına üzrə statistik göstəricilərinə əsasən öten il əcnəbilərin Ermənistandakı əmlaklarını kölkəyə etibarın itdiyinən və tezliklə ölkəni tərk etmək istəməsinin göstəricisidir.

Artıq cəmiyyət də Ermənistan rəhbərliyinin yalançı statistikalarına inanmırlar

ra el atır, oradakı bəzi faşist elementlər yenə başlarını qaldırır. İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra Ermənistandakı atlığı və ya xud vaxtında atmadığı addımlar ölkəni dəha böyük faciye sərənləyir. İmkani olan ölkədən qaçır, imkani olmayan ise növbəni gözləyir, yaxın gelecekde qəçəməsi düşürün. Son ilərde Ermənistandakı tənzəzlər dəha da dərinleşib. Əhali ölkədən qaçır, sosial vəziyyət pisləşib. Getdikcə Ermənistandakı əmlaklarını satan əcnəbilərlər arasında Rusiya vətəndaşları ise dəha qıxdır. Rusiya vətəndaşları Ermənistandakı təserrüfatı torpaqlarına mərəqə kəskin azalıb. Ermənistandakı əmlaklarını satan əcnəbilərlər getməye çalışırlar. 2021-ci ildə Ermənistandakı əmlak satılıb. Bu da artıq Ermənistandakı əcnəbilərlər kölkəyə etibarın itdiyinən və tezliklə ölkəni tərk etmək istəməsinin göstəricisidir.

Şəhəri dəyişir, əldə olunan "yüksek göstəricilərdən" bəhs edir: "Onun yalanlarını isə elə Ermənistanda qalan iqtisadçılar ifşa edir. Məsələn, iqtisadçı Suren Parsyan Ermənistandakı 2021-ci ilə "rekord" isə sayına şübhə ilə yanaşıdır. Deyir ki, "Oğer səhəb 650 min iş yerindən, yəni 2020-ci illə müqayisədə 50 min iş yeri yoxdur. Uzagi, 10-15 il dözə bilər. Bu aspektən rəsmi lərvən və rəsmi Bakı ilə normal əlaqələr qurulmalıdır".

İsmayılov Qocayev

"Reyestrə daxil olmamaq jurnalistikadan kənardə qalmaq deyil"

Ceyhun Musaoğlu: "Milli media dövlətin sütunlarından biridir"

Prezident İlham Əliyev "Media haqqında" qanunu təsdiqliyib. Sənəd media sahəsində fəaliyyətin təşkilatı, hüquq və iqtisadi əsaslarını, həmçinin təhlükə informasiyanın əldə edilməsi, hazırlanması, türülməsi, istehsalı və yayımının ümumi qaydalarını müyyən edir.

Yeni qanunun vəd etdiyi perspektivlər barədə "Şərq"ə danişan "Jurnalist Ekspert Mərkəzi" İctimai Birliyinin sədri, "Rəpər.az" sayının baş redaktoru Ceyhun Musaoğlu bildirib ki, bu qanun təsdiq edilməzden once ciddi müzakirələrə səbəb olub:

"Onun formallaşmasında jurnalistikən bütün təbəqələri iştirak etdi. Bütün "KIV haqqında" qanun 18 ildir deyim, əlavə və deyimliliklər edilmirdi. Gürünən o idi ki, jurnalistikən bu qədər inkişafına baxmayaq o, donub qalib. Yeni qanunun qəbuluna böyük zərurət var idi".

C.Musaoğlunun fikrincə, her bir ölkənin mətbuatı döyüvi olduğu qədər de millidir və bu qanun da milli informasiya mühitinin sağlamlaşdırılmasına xidmət edir.

"Bütün milli informasiya mühitini bir qədər yanlış anlıyırılsın. Bu müstəvəde yayılan xəberlərin deyisi az, milli mətbuat deyilen anlayışsa sıradan çıxmış üzü id. Milli media dövlətin sütunlarından biridir. O, ölkənin bu günü, dünənini unutmağa

7 dəfə vaksin vurdurub
Jirinovskinin vəziyyəti ağırdır

75 yaşlı LDPR idarı Vladimir Jirinovskinin COVID-19-a qarşı yeddi peyvənd almışına baxmayaraq, koronavirusla Mərkəzi Klinik Xəstəxanaya yerləşdirilib.

Bu haqda vəziyyətle tanış olan mənəbə bildirib.

Eyni zamanda, mediada yayılan məlumatlara görə, onun vəziyyəti kifayət qədər həyəcanverici dir və siyasetçi sünə nefəs aparatına qoşula bilər.

"Bəli, o, hazırda Mərkəzi Klinik Xəstəxanada-", - RIA Novosti agentliyi mənəbə istinadən bildirib. Xəstəxanının özü bu məlumatı şəhər etməkdən imtina edib. Partiyanın mətbuat xidməti bildirib ki, Vladimir Jirinovski özünü yaxşı hiss edir və fəaliyyətini davam etdirir. Eyni zamanda, "Maş" telegram kənali öz məlumatlarına istinadən iddia edir ki, Jirinovskiye xəstəxanada 50-75% ağciyər zədəsi diaqnozu qoyulub, ona görə de siyasetçinin sünə nefəs aparatına qoşula biləcəyi istisna edilmiş. "Liberal Demokrat Partiyasının sədri koronavirus fonunda inkişaf edən ikitərifli pnevmoniya diaqnozu ilə xəstəxanaya yerləşdirilib. Zərərin orta ağırlıq dərəcəsi KT-3-dür", - məlumatda deyilir.

Güneş Mərd

Şəhəri dəyişir, əldə olunan "yüksek göstəricilərdən" bəhs edir: "Onun yalanlarını isə elə Ermənistanda qalan iqtisadçılar ifşa edir. Məsələn, iqtisadçı Suren Parsyan Ermənistandakı 2021-ci ilə "rekord" isə sayına şübhə ilə yanaşıdır. Deyir ki, "Oğer səhəb 650 min iş yerindən, yəni 2020-ci illə müqayisədə 50 min iş yeri yoxdur. Uzagi, 10-15 il dözə bilər. Bu aspektən rəsmi lərvən və rəsmi Bakı ilə normal əlaqələr qurulmalıdır".

Eksper特 vurğulayıb ki, ölkə üçün acınlıq, biabırıcı vəziyyətde ölkə rəhbərliyi əhaliyə na-

şıl dəyişir, əldə olunan "yüksek göstəricilərdən" bəhs edir: "Onun yalanlarını isə elə Ermənistanda qalan iqtisadçılar ifşa edir. Məsələn, iqtisadçı Suren Parsyan Ermənistandakı 2021-ci ilə "rekord" isə sayına şübhə ilə yanaşıdır. Deyir ki, "Oğer səhəb 650 min iş yerindən, yəni 2020-ci illə müqayisədə 50 min iş yeri yoxdur. Uzagi, 10-15 il dözə bilər. Bu aspektən rəsmi lərvən və rəsmi Bakı ilə normal əlaqələr qurulmalıdır".

İsmayılov Qocayev

Əvvəllər ətir qoxusu gələrdi...

Azərbaycanda siqaret çəkən qadınların sayı kəskin artıb

Tütün dünya əhalisinin qarşısına alına bilinən əsas ölüm səbəblərindəndir. Hesablamalara görə, tütünün töratdiyi xəstiliklər nəticəsində hər 2 milyondan artıq insan ölürlər. Onların 1 milyonu etrafa yayılan tütün tüsüsü ilə nəfəs alan passiv tütün çəkenlərdir.

XXI əsrde tütün epidemiyası bütün dünyada 100 milyon insanın heyatına son qoyduğu haldə, XXI əsrde tütündən 1 milyard insanın ölümü gözlenilir.

Bəs, Azərbaycanda tütünə bağlı vəziyyət nə yerdər? Aşağıda tütünə bağlı vəziyyəti nə yerdər və ondan imtinaya zərurət varmı?

İnvaziv kardioloq Samir Mustafayev "Sputnik Azərbaycan" açıqlamasında dünyada ve Azərbaycanda problemin aktuallığını danişaraq bildirib ki, tütünün insan orqanizmine ziyanları haqqında nə qədər çox tebligat aparılsa da, təsəssüflər olsun ki, ondan istifadə edənlərin sayı getdikcə artmaqdadır.

Onun sözlərinə görə, son zamanlar Azərbaycan-

da siqaret çəkən gənc qadınların sayından artım müşahidə olunur:

"Azərbaycanda aparılan tedqiqatların nəticəsinə əsasən, qadınlar arasında tütünçük məsələsi 1,5 faiz təşkil edir. Lakin nəzərealsa ki, qadınlar məlumatın gizlədilməsinə meyilli idirlər, ona görə həmin statistikani etibarlı hesab etmək olmaz. Yeni qadınlar siqaret çəkdiklərini daha çox gizlədirlər. Bəzən deyirler, siqaret çəkən qadınların sayı artıb. Nəticə olaraq da sədə vəzi xərçəngindən əziyyət çəkən qadınların sayı artıb. Çünki siqaretin tərkibində olan kanserogen tərəmələr birmənələr olaraq xərçəng yaradır".

"Hamilelik dövründə siqaret çəkən qadınlarım dünyaya gətirdikləri övladları cinayətə daha çox meyilli olurlar"

S. Mustafayev deyib ki, Harvardda aparılan tedqiqat nəticəsində bəlli olub ki, hamilelik dövründə siqaret çəkən qadınların dünyaya gətirdikləri övladları cinayətə daha çox meyilli olurlar.

Problemin psixoloji tərəfləri ilə bağlı "Şərq"ə danişan psixoloq Gülnar Orucova son zamanlar siqaretin dəb halını aldığını bildirib.

"Əvvəller Azərbaycanda siqaret çəkən qadınların sayı qat-qat aşağı idi. Ancaq bu gün onların sayı kifayət qədərdir və əvvəller sadəcə güzilə məkanlarında bunu edirdilər, indi əziq məkanlarda rahat şəkildə çəkirlər. Bəzən bunu avropalılasmak, yenilik kimi görürük. Amma əslinde onun zərərləri tərəflərini oxu-

saj daha çox yenilenmiş, maariflənmiş olacaq.

İndiki dövrde qadınlar arasında belə halların artmasında bilavasitə sosial şəbəkələrin rolü böyükdür. Burada gənclərə yanaşı ölkənin sayılan, tanınmış adamları da əllərində siqaretə müxtəlif vifedələr çəkib yerləşdirir. İnsanlar tanınmış, üzədən insanlardan örnək götürür. Demək olar ki, istenilən şəxs pulunu ödəməklə telemekanda istədiyi danişa və ya hansısa reklam çarxlarını yayımıla bılır. Həc bir jurnalist və televiziya bunu araşdırır. Bəzən televiziyalarda insanlar uğursuz çıxışlar edirlər ki, qadınla kişi berabərdir və kişi siqaret çəkirsə, qadın da çəkə bilsə. Bunu genderlər de elaqələndirir. Men bunu qadınlara yaraşdırıram. Əvvəller qadınlardan etir qoxusunu gelərdi, indi isə siqaret qoxusu gelir. Bu, hec kisiye de yaraşır. Kişi və qadının orqanizmi hem bioloji, hem de psixoloji baxımdan fərqlidir. Bu fərqli qidalanmada və zərərlərden istifadədən da qabarlıq şəkildə ortaya çıxır. Yeni qadınlara daha çox təsir edir. Bununla yanaşı, hamilelik dönməndə narkotik vasitələrindən, eləcə də, siqaretən istifadə edən qadınların dünyaya gətirdiyi uşaqlarda açıcı problemlər və əqli gerillik yaranır. Eyni zamanda siqaretin fəsadları kişilərde uzun müddət sonra qadınlarda isə 3-5 il sonra ortaya çıxır".

Psixoloq qeyd edib ki, bunu aradan qaldırmağın en gözəl yolu onun fasadlarını, istifadə edənlerin sonrakı hallarını əks etdirən videoşəxalar hazırlamaq və sosial şəbəkələrdə yaymaqdır.

"Eyni zamanda məktəblərde maarifləndirmə işlərini aparılmalıdır. Çünkü eksəriyyət möhz məktəb yaşlılarından bu zərərlər vərdişi başlayır. Bununla yanaşı azaşlıllara tütün məmətlərinin satılmasına qarşıtı ciddi şəkildə alınmalıdır.

Sənan İsmayıllı

"Bu cəmiyyətə baxanda ürəyim ağrıyır"

Gənce şəhərində küçə itləri kütləvi şəkildə öldürülüb. Bu barədə sosial şəbəkələrdə görüntüler yayılıb. Bildirilib ki, itlər güllələndikdən sonra çöllük əraziyə aparılaraq, orada basdırılıb. Azərbaycanda sahibsiz heyvanlar öldürülür. Məsul şəxslər və qurumlar isə buna sur. Vətəndaşların çoxu isə bunu adı qarsılayır.

Düşünürler ki, itlər quduz olur, insanlara hücum edir və başqa bəhanelər getirir, halbuki, her bir canlı kimi itlər de sevgi, mərhemet isteyir.

Mövzu ilə bağlı "Şərq"ə danişan heyvansever aktivist Elxan Mirzəyev bildirib ki, dəfələrə əlaqədar qurumlar müraciət olunub:

"Cəmiyyətimizdə hər sahədə olduğu kimi, bu istiqamətde qəddarlıqlar mövcuddur. Gəncədə güllələnəmə olanda biz polis idarəsinə müraciət etdik. Əlimizdə səbūt vardı. Gənce İcra Həkimiyətinin əməkdaşı bu barədə yazmışdı, itlərin gülləndəndən cəza verilmədi. Əksinə, işi ört-basdır etdilər. Polis eməkdaşlarının cinayət işinə əlçatılması ilə bağlı rədd qərarına görə məhkəməyə müraciət etdik. Şikayətimizi təmin etmemişdilər. Gənce Apellyasiya Məhkəməsinə de müraciət etdik. Bu da netice vermedi".

Aktivist heyvanlarla bağlı gördüyü tədbirlər-de mənfeət güdmədiyi bildirib:

"Heyvan haqları haqqında 90 sehiflik qanun lajihəsi hazırlanıb. Burada heç bir maddi məzənnə yoxdur. Sadece, təbəti dağıdırıq deyə

Elxan Mirzəyev: "İtləri güllələyirlər, dəriliyindən pul qazanırlar"

Cəmiyyətin oynaması üçün bunu etdim. Dövlət məmərlərinin müraciət etdik, səsimizə ses veren olmadı. Təbii ki, bu, onların maraqlarına uyğun deyil".

Aktivistə görə "güclü" və "zəif" təbəqələşmə bizi mehəvə aparaçaq:

"Sahiblər heyvanları idarə etməyin qanunu və elmi yolları var. Bu cür qəddarlıqla edilməməlidir. Niye bele edirik, axı? Vicdani və etik olaraq heç nəyə uyğun gelmir. "Sahiblər heyvanlara qayğı" adlı bir mərkez var. Orada heyvanları öldürürler. Bizi cəmiyyət "Kim güclüdürse, o da haqlıdır"

prinsipi ilə yaşayır. Bu, bizi uçuruma aparrı. İnsanlar özlərini təbətin sahibi kimi görür. Amma adı bir virusdan qırıllırlar. Bu, həmin prinsipin cavabıdır".

E.Mirzəyev vurğulayıb ki, itlərlə bağlı dəfələrə şayiələr yayılıb:

"Özleri itləre zümər verir, sonra başşaları ki, it bunlara hückum edib. Bir dəfə rayonda gezirdim. Gördüm ki, 4-5 yaşlı bir uşaq sakit və fäşir itə daş atır. Ancaq it ona heç ne etməmişdi. Mən usaqın anasına iradalarımı bildirdim. Çünkü usaq ne təlqin olunursa, onu da edir. Artıq insan uşaqlıdan düşünür ki, özündən zəif fe zülm verme haqqına sahibsən".

Onun fikrincə, Turkeyədə nümunə götürə bilərik:

"Qardaş Turkeyədə sahibsiz heyvanları qanuni statusu "ev heyvanları"dır. Yeni küçədə də yaşasalar, hüquqi cəhətdən bu cür adlanırlar. Onlar küçələrdə, insanların yanında, mağazalarda rahat gəzir. Amma biz o qəder qəddarlıq ki, bu cür ola bilmirik. Fikrələrənəki, heyvandən güclü-sense, ne istədin, edə bilərsən".

E.Mirzəyev cəmiyyətimizin bu halına acıyrı, onu bəzər görmək istəmir:

"İtləri güllələməklə, derilərindən pul qazanırlar. Nə qəder alçaq bir düşündür. Nəcə murdar işlərle meşğul olurlar. Bu cəmiyyət baxanda ürəyim ağrıyır. Biz əvvəller xeyirxah, zəifə kömək edən, məhrəban idik. Ancaq indi iyircən şəyələrə adımız onşıradə çəkiliir".

Cəmilə Əzimli

Elnarə qazandığı pulları özünə xərcələyir

Ailəni isə həyat yoldaşı dolandırır

Müğənni Elnarə Xəlilova ailə büdcəsindən söz açıb.

"Şərq" in məlumatına görə, "Şourum"un qonağı olan müğənni dolanışığı barədə danişib:

"Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) baş leytenantı Yam. Dövlətən maaş alırm. Biziñ ailemizi yoldaşım saxlayır. Öz qazandığım pulla mahnılar oxuyuram, kliplər çəkdirirəm. Tələbə de yetişdirirəm".

Qeyd edək ki, leytenant rütbası daşıyan Hərbi Orkestrinin solistidir.

Aygün Tahir

Fatimə arıqlamaq üçün plastik əməliyyat etdirib

Rəqqasə Fatime Fətəliyeva bədən quruluşu ilə bağlı ünvanlanan sualları cavablandırıb.

Axsəm.az xəber verir ki, sənətçi bədənşəkilləndirme əməliyyatı etdiridiyiini açıqlayıb. O bildirib

ki, əvvəlcə plastik əməliyyatla artıq çəkiden xilas olub. Fatime dənə sonra çəkini saxlamaq üçün rəqs və idmanla məşğul olduğunu vurğulayıb.

Qeyd edək ki, fatime bundan evvel də bir neçə dəfə plastik əməliyyatla artıq çəkiden xilas olmaq çalışmış. Sənətçi eyni zamanda üzündə də bir neçə plastik prosedurlar etdirib.

Azərbaycanın yerli kartofları xaricə satılır

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi isə ağızına su alıb, danışmir

Eksperit fikrincə, bu məslədə esas günahkar Kənd Təsərrüfatı Nazirliyidir:

"Bu məsələdən KTN, Məliorasiya və Su tesərrüfatı ASC, yerli icra orqanları məsuliyyət daşıyır. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin vəzifəsi agrar sektorun qorunması, inkişaf etdirilmədir. Suvarma sisteminde ciddi problemlərin olmasına torpaqların şoranlaşmasına sebəb olur. KTN vəzifəsinə, ne yetire bilirse, leğv edilsin".

E.Bayramlı problemi hələ yolunda da göstərib:

"Azərbaycanda 100 minlərlə əkinin zərərləri işləyir, qazananlar ise dəllənlərdir. Bu sebəbdən idkaldan asılı qalır. Zamanla da agrar sektorlu itirik. Mehvin qarşısını almaq üçün Bakı şəhərində böyük daimi yarmarkalar təşkil edilməlidir. Diger şəhərlərdə de 2-3 daimi yarmarkanın olması yaşıx olar. Bu yarmarkalarla yalnız öz məhsulunu istehsal edən fermərlər buraxılmalıdır. Məhsulunu rahatlıqla, uyğun qiymətə satan fermər növbəti il dəha çox məhsul ekəcək. Müəyyən yardımçıları da edilməsi vacibdir. Bu gün neft satışından olda edilən galirlər xaricən məhsul alıbilir. Neftin qiyməti aşağı düşəndən sonra xaricən məhsul alıbilməyəcəyik".

Xanlar Əlibəy

"Qadını güclü edən arxasında dayanan bəydir"

Bəzi izleyicilər Vəfa Şerifova ilə razılaşmayıblar

"Qadını güclü edən arxasında dayanan bəydir".

"Şərq" in məlumatına görə, bu sözü "Həmin Zaur" verilişinin qonağı olan müğənni Vəfa Şerifova deyib.

Qeyd edək ki, izleyicilərin bəziləri müğənninin qonağı ilə razılaşmayıb.

Aygün

"Deyirdilər oxşamırsız"

Oğlu ilə özünün uşaqlıq fotosunu kollaj etdi

Müğənni Zəmirov Hüseyin öz uşaqlıq şəkli ilə oğlu Zeyninin fotosunu kollaj edib. "Şərq" in məlumatına görə, o bunu "Instagram" sehifəsində paylaşır. "Hərədən mənə deyəndə ki, oxşamırsınız, deyirəm bəzən mənə də ele gelir. Amma indi baxıram, bəzətmə qabiliyyətimiz çox zəifdir", - deyə müğənni vurğulayıb.

Aygün

Elan

Əliyev Rizvan Rüstəm oğlunun adına verilmiş mühərribe veteranı vəsiqəsi iddiy üçün etibarsız sayılır.

Beynəlxalq İxtiraçılıq və Biznes İnstututu

KURSLAR

-MÜHASİBAT (2 AY)

-Mobil telefonların təmiri (3 ay)

-KOMPYUTER (1-3 AY)

Elektrik enerjisi qəfil kəsildi

Çarəsiz qalıb özlərini aşağı atanlar oldu

Tükiyənin Kocaeli bölgəsi Kartepə əyalətinə qış tətiline gələnlər gözənləməz halla üzləşib.

"Şərq" "Həbet Türk"ə istinadən bildirir ki, tətilçilər Kartepədə Saman dağının zirvəsində xizək sürmek üçün qaldırıcıya miniblər. Lakin kanat yolunda gözənləmədən nazasılı yaranıb. Xizək sürmek istəyi ilə qaldırıcıya minənlər yüksəklidə çarəsiz qalınca, bəzilər özünü aşağı-qurun üzərinə atıb. Bəzisi isə eyleşdiyi kürsündən terpenmədən nazasılı aradan qaldırılmışını görəyiblər. Yarım saat sonra nazasılı aradan qaldırılıb və qaldırıcı işə düşüb. Xizəksümə mərkəzinin rehberləri nazasılı elektrik enerjisinin qəfil kəsilməsi ilə izah edib. Odur ki, yüksəklikdə çıxmış arzulayanlar, eni barədə evvelcədən düşünülənlər yaxşıdır.

Məlahət

Yutub rəsmi səhifəsində məşhur "Kənd hayatı"ni paylaşdı

Yutub rəsmi Instagram hesabında bu dəfə azərbaycanlılara məxsus "Country life vlog" ("Kənd hayatı") kanalı ilə bağlı paylaşım edib.

Söyüdən kanaldaşlar paylaşan platforma fotoya "Country Life Vlog" her kəsn xəyal etdiyi ferma həyatını yaşayıb. Şəkli qısa müddət arzında 21 min-dən çox bəyənən gelib.

Qeyd edək ki, Azərbaycanın dünyaca məşhur "Kənd hayatı" kanalının abunəçilərinin sayı 3 milyondan çoxdur. Videolar Qusarın Hil kəndində yaşayan ailə tərəfindən hazırlanırlar. Sütətlərin məzmunu Özəze Rəmixinanın öz bostanında yetişdirdiyi məhsullardan yeməklərin hazırlanmasından ibarətdir.

İlhan Mansız azərbaycanlı xanımıla eşq yaşayır

Futbol üzrə Türkiye millisinin sabiq üzvü, daha once "Beşiktaş" klubunda oynayan futbolçu İlhan Mansızın azərbaycanlı xanımıla eşq yaşadığı üzə çıxıb.

Axşən.az "Təqribən" mətbuatına istinadən xəber verir ki, keçmiş futbolcu Leyla adlı xanımı Instagram hesabında cümlədən çəkilən birgə fotosunu paylaşmış. Leyla isə restoranda ləntə alınan şəmimi görüntülərini səhifəsində izleyiciləri ilə bələdüb.

Qeyd edək ki, İ.Mansız 2017-ci ildə "Survivor" yarışmasında da iştirak edib.

Zelenski 60 yaşıdan yuxarı peyvənd olunanlara smartfon söz verdi

Ukraynada 60 yaşıdan yuxarı CO-ID-9-a qarşı peyvənd olmuş şəxslərə smartfonlara hədiyyə olunacaq.

Oxu.az xəber verir ki, bu bərədə Ukrayna Prezidenti Vladimir Zelenski danışmış.

Bundan olave, söyüdən telefon-

ları sahiblərinə güzəştli internet xidməti de təklif olunacaq.

"Rəqəmsal dövlətin üstünlükleri yaşıdan asılı olmayaraq, hər kəs üçün əlcətan olmalıdır", - deyə Ukrayna lideri bildirib.

2000 illik "qeyd dəftəri" tapıldı

edilən "qeyd dəftəri" özündə 18 mindən çox saxsı parçasını ehtiva edir.

Qeyd edək ki, 1900-cü illerin əvvəllərində də bu tipli yazarlar alımlar tərəfindən keşf olunub və onlar əsasən tibbə bağlı olub. (publika.az)

Hər il 65 min uşaq ölürlər

Dünyada uşaqların yarısı siqaret tüstüsünə məruz qalır

Siqaretin tekçə onu çəkənlər deyil, ətrafdakılara - onları passiv siqaret çəkənlər adlandırlırlar - zərər vurdugu, siqaret tüstüsünün ulduşması sebəbindən təməffüs yolları xərcəngin yaxalandıqları çoxdan təsdiqini tapıb.

On dəhşətli isə budur ki, zərərçəkənlər arasında azaşlılar üstünlük təşkil edir. "Şərq" "Həbet Türk"ə istinadən xəber verir ki, Dünya Səhiyyə Təşkilatı hər il 65 min uşaqın 5 yaşına çatmamış məhz siqaret tüstüsünün qurbanı olduğunu bildirir.

Dünya Səhiyyə Təşkilatı 9 fevral tarixini Siqaretən imtiyin Günü elan edib. Siqaret çəkmək erkən ölüm sebəbləri arasında ilk sıradadır. Siqaretin xərcəngin müxtəlif növürləri, ürək-damar xəstəliklərini sebəb olduğu məlumdur. Siqaret çəkənlər bununla ətraflarında olan insanların dəhəyatını təhlükəyə atır. Dünyada hər il 8 milyon-

dan çox insan tütin məhsullarının istifadəsindən səbəbindən, 1,2 milyon insan isə tütin dumnanına məruzalma sebəbindən heyatını itirir. ÜST-ün məlumatına görə, dünyada uşaqların yarısı siqaret tüstüsünə məruz qalır. Təhlükənin qarşısının alınmasında tekçə qapalı içtimai yerlərdə deyil, açıq içtimai məkanlarda və avtomobilərdə de siqaretdən istifadəye qadağın qoyması tövsiyə edilir. Son illərdə istehsal edilən elektron siqaret, "tüstüsüz" tütin məhsulları da eynilə siqaret kimilərdir. Tütün məmulatlarından istifadə iqtisadiyyatda da ilde 1,4 trilyon zərər vurur. Koronavirus pandemiyası siqaretən imtiyin əsası sebəb olsa da, təessüf ki, gözəntilər özünü doğrultmadı. Siqaret aludeçiləri

hətta pandemiyanı də görməzdən gəlirlər və həm özlərini, həm də ətrafdakları, ailə üzvlərini ölümün qucağına atırlar.

Məlahət

Tixaclarla görə hamının ictimai fəallıq əmsalı aşağı düşüb

Kamran Əsədov deyir ki, vəziyyətdən çıxış yolu alternativ nəqliyyat vasitələrindən istifadə etməkdir

Tanınmış təhsil eksperti Kamran Əsədovun feysbuk hesabında motosikletlə bağlı paylaşımı maraqla qarşılıqlı. K.Əsədov fotonu bölüşər yazır: "Şəhərin tixacından xilas olmağın yeganə yolu. Paylaşım ki, müvafiq şəxslər istifadə edəndə öz materiallardan yararlanılsın".

Sosial şəbəkə izleyicilərindən Elvina Cəfərli hemin fotoya reaksiya verərək "velosiped yolları olsa, elə olar" - deyə qeyd edib.

Başqa bir şəxs - Leyla Həsənova "super, inanın, qıyanan olmasa, mən də skuterdən istifadə edərdim" - rəyini yazar.

Samire Recəbli isə "motosikletle gəzen biri kimi deyim ki, həqiqətən də adrenalinli vəsitedir. Həm ticaxda üreyin sixılır, həm də vaxta qənaət etmiş olursan" - deyə yazaraq ekspertin fikrini dəstekləyib.

Məsələ ilə bağlı K.Əsədovun özü ilə əlaqə saxladı. O, "Şərq"ə açıqlamada bildirir ki, şəxsi avtomobildən istifadə edənlər Bakıda çox ciddi şəkildə tixacların eziyyət çəkirlər:

"Vaxtında bir mətnətgədən digərinə keçmək mümkün deyil. Təbii ki, sixığın bir sıra səbəbləri var. Onlardan biri təhsil müəssisələrinin paytaxtda hədsiz dərəcədə çox olmasıdır. Ölkədə 51 ali təhsil

Konki sürən it öz istedadı ilə insanları valeh etdi

Nyu-Yorkda konki sürən it öz istedadı ilə insanları heyran etdi.

Oxu.az xəber verir ki, Las-Vegaslı Şerl Delsangro 8 yaşlı labrador Bennini sığınacaqdan götürdüyü deyir. Qadının sözlərinə

göre, ev heyvanını uyutma isteyiblər, ona görə da o, bir gündə bütün lazımi sənədləri düzəldib və iti evinə aparıb.

Keçmiş peşəkar fiqruluların qadın, Benniyyə xüsusi olaraq it üçün hazırlanmış konkide konki sürməyi öyrətməkə əylənmək qərarına gelir. Şerilin sözlərinə görə, labrador buzda derhal özünü inamlı hiss edib.

"Bu, həqiqətən onun xoşuna gelir", - deyə Delsangro bildirib.

Bundan əlavə, Benni Nyu-Yorkun Mərkəzi Parkına toplaşan hər kəs üçün tamaşa nümayiş edib, bununla da xeyriyə üçün pul toplaya bilib.

Sahibinin dediyinə görə, bütün vəsaitlər görmə qabiliyyəti ni itmiş heyvanlara kömək edən "Anima Vision" fonduna yonelidiləcək.

"Forbes" jurnalı 50 ən uğurlu ərəb qadın sahibkarın adını açıqlayıb

"Forbes" jurnalı 50 ən uğurlu ərəb qadın sahibkarın adını açıqlayıb.

Azərbac xəber verir ki, siyahıya iqtisadiyyatın 17 sektorunu əhatə edən 19 Yaxın Şərqi və Şimali Afrika ölkəsindən olan zərif cinsin nümayəndələri daxil edilib.

Ən uğurlu ərəb qadın iş adamlarının siyahısına Birləşmiş Ərəb Əmirliliklərində (BƏƏ) fəaliyyət göstərən "İsa Salih Əl Qurq" şirkətlər qrupunun icraçı direktoru Raca Əl Qurq başçılığıdır. İlk beşliyə, həmcinin "Dubay Landmark" qrupunun rəhbəri Renuka Caqtiani, BƏƏ telekommunikasiya şirkətinin direktoru Hana Əl Rustamani, Səudiyyə Ərəbistanı Fond Birjasının sədri Sara Əl Suaymi və Dubay daşınmaz əmlak bazarının direktoru Məryəm Əl Suvaydi daxildirlər.

"Forbes"ın siyahısında yer almış ən çox qadın sahibkar BƏƏ, Misir, Səudiyyə Ərəbistanı, Mərakeş və Küveyt nümayənləridir.

Sücyət Mehti